

[Lennart Larson.]

ministeren om de problemer, som i den anledning er rejst i folketingets politisk-økonomiske udvalg, og den udtalelse, der her er afgivet om mindretallets betænkeligheder ud fra en samfundsøkonomisk vurdering. Det er meget betænkeligt, at der ikke er vilje til at fastsætte et låneloft. Jeg vil her pege på svaret fra budgetministeren til det politisk-økonomiske udvalg, men da hr. Juul-Madsen nu har citeret det, skal jeg undlade det. Til gengæld vil jeg bede om tilfaldelse til at citere fra Fyns Tidende den 7. juni, altså samme dag som budgetministeren gav sit svar. Citatet er af girodirektør C. V. Struve, der udtaler:

„Vi skal være forbrugervenlige, og hvis det skal være, kan vi sagtens låne ud til private lønmodtagere, men det er en politisk afgørelse.“

Det svar, budgetministeren afgav, var efter min opfattelse uklart. Men dette her er klart og tydeligt, for det giver den rigtige baggrund for den udlånspolitik, der i praksis vil blive ført fra postgiroens side, og som vil påvirke det private forbrug i uheldig retning. Samtidig er det for mig indlysende, at dette svar er retningsgivende for den fremtidige udvikling for postbanken, nemlig at man senere vil søge at lade den omfatte alle.

Jeg synes i allerhøjeste grad, at den økonomiske situation for øjeblikket burde medføre, at man ikke tolererede en forskydning fra erhvervslån til forbrugslån gennem postgirobanken, og at låneloftet blev sat så lavt, at der ikke blev praktiske muligheder for ministerens nye lånevirkksomhed. Jeg må på det kraftigste opfordre ministeren til at tage den økonomiske vurdering meget alvorligt og ikke som ved første og anden behandling og øjensynlig også her ved tredje behandling meget let. Det må give ministeren noget at tænke på, at lovforslaget skal vedtages med så lille et flertal. Jeg synes også, ministeren skal erindre sig, at det er denne stærkt omdiskuterede ordning, vedtaget med én stemmes flertal, som han ville gennemføre administrativt uden om folketinget.

På baggrund af det, jeg har sagt her, og tidligere begrundelser kan venstre ikke medvirke til lovforslaget, men vil stemme imod.

Gudme: Ved lovforslagets tredje behandling i onsdags savnede vi svar på en henvendelse til økonomi- og budgetministeren. I mellemtiden har vi nu fået et brev af 6. juni fra ministeren, men her ved den fortsatte tredje behandling må vi konstatere: vi savner stadig et svar med indhold. Det er derfor fuldstændig rigtigt, som de to forrige ordførere har sagt: der er ikke givet nogen betryggelse for, at det, der udløses ved gennemførelsen af dette lovforslag, ikke har uheldige samfundsøkonomiske virkninger.

Mindretallet i det politisk-økonomiske udvalg konkluderer det samme i den udtalelse, man vedtog i går, hvor man ud fra en samfundsøkonomisk vurdering finder, at det vil være meget betænkeligt at gennemføre den foreslåede ordning. Det radikale venstre hører til dette mindretal, og med den begrundelse vil vi derfor nu stemme imod lovforslaget.

Nyboe Andersen: Jeg vil gerne have lov at gøre et par bemærkninger i anledning af det svar, økonomi- og budgetministeren har tilstillet det politisk-økonomiske udvalg. Jeg synes nemlig, at det er uklart, og at det til dels er selvmodsigende.

Ministeren siger, at de samfundsøkonomiske virkninger af at gennemføre den foreslåede ordning vil være af meget begrænset størrelse. Nu er det jo sådan, at de statsansatte repræsenterer en lønsum på over 10 milliarder kr. Det gennemsnitlige indestående er efter erfaringerne nogenlunde en måneds lønudbetalinger, det svarer altså til knap 1 milliard kr. Men som det også siges i betænkningen, vil dette indestående sikkert blive forhøjet en del på grund af de gunstigere betingelser. Man antyder en forhøjelse på 30 pct., og så er vi et godt stykke på den anden side af milliarder.

Det er altså et ganske stort, nyt pengeinstitut, man her skaber, og de udlån til forbrug, der dannes basis for, vil meget hurtigt kunne blive på mange hundrede millioner kroner. Det er åbenbart regeringens mening at tillade disse udlån — hvorfor skulle man ellers lave ordningen?

Der står også i svaret, at udlånsloftet vil bero på størrelsen af den lånefterspørgsel, der foreligger. Det står videre, at det ikke er tanken, at man vil fradrage dette beløb i det